

szólaltatja meg Ravelt, s éppúgy zenekart halunk, mint amikor még egy próbát vállal: elzongorázza az „Isten akonyá”-nak bonyolult fináléját — eltűnve a zenében, egymaga a hatalmas zenekar! — majd hirtelen abbahagyja és ferdén mosolyog: „hát nem olyan nagy eset, ennyi volt az egész!” Valahogy így próbálgathatta a kamasz Mozart egyik főúri jötevője házában a csembalókat — így írhatta le, fejből, egyszeri hallás után, a titkolt-titkos zenét, Allegri „Miserere”-jét. „Hát nem egyszerű — mosolyoghatott ő is — csak meg kell találni a megfelelő hangszert, csak jól oda kell figyelni a Sistinában. Aztán megy az magától!”

Kettős arckép, a riportfilm címe. S valóban, két zenei tünemény arcképét kaptuk — arcképet, tehát két ifjú ember arcát. „Új csillag tűnt fel” — írta valamelyikükről egyik francia lap, de írhatta volna mindkettőjükéről. Új csillagok — de nem sztárok. S ez ennek a vonzó filmriportnak — nem akárki, Marcel Camus a rendezője — legszebb tulajdonsága: bemutatja a világ zenei életének két földönjáró csillagát, de egy pillanatra sem a zeneélet megcsodált sztárjait, két fiatal zongoristát csak, akikről még Szvjatoszlav Richter is — az élő legnagyobbak közt is a legnagyobb — csak csodálattal szólhatott, mintegy magához ölelve a jövődőt. A jövődőt, mely máris a mával egyenlő.

THURZÓ GÁBOR

Bolhából elefánt

Messinger István, Szalkai Sándor rendező és Kállai István dramaturg tévészatirájának — az Elefántnak — központjában egy kisvárosi állatkertigazgató áll, akinek karrierjéhez éppen kapóra jönne a Budapesten ülésező nemzetközi zoológus kongresszus tervezett látogatása a jelzett kisvárosban. E látogatástól reméli ugyanis áthelyezését a fővárosba. Állatkertje büszkesége, Jumbó, az elefánt azonban különös bűntény áldozata lesz. A látogatást megelőző egyik éjszakán, lemoshatatlan festékekkel, az igazgató becsületét sértő feliratokat festenek a béketűrő állat hátára. E kitűnő ötlet háttára viszont az alkotók ültetik fel a karrierista igazgatót, s még két mulatságos, eleven figurát; a becsületben megöszült állatápolót és a szenilis, egykori festékgyárost. A színészek meg hálásak e szerepekért; Óze Lajos, Páger Antal és Major Ta-

Páger Antal és Major Tamás

más kedvükre alakíthatják azokat, így aztán némely gesztusukból, hanglejtésükből, mimikájukból vissza-visszaköszönnek korábbi sikeres szerepeik.

Az oka ennek az, hogy az alkotók nem elégedtek meg rövid vígjátékra való ötletükkel. Mondanivalójukat ezért „bővíteni” és „mélyíteni” kezdték. Jó néhányszor látott alakok és szituáció patronját helyezték el benne, mintegy töltelékül, a talpnyaló beosztottat, a kisvárosi vezetők dinom-dánomját, a háttérből irányító feleséget; s ezzel a vetítési idő máris egyóránnyira duzzadt. A „mélyítésről” azonban megfeledkeztek.

Ilyen előzmények után csak felemás alkotás születethetett: mert a jó ötlet, a színészek kiemelkedő játéka a gondtalan esti szórakozást biztosítja ugyan, de éppen ugyanezen alkotógárda korábbi jól sikerült rövid szatirái alapján többet vártunk tőlük. Talán majd legközelebb megint sikerül.

SÓLYOM GÁBOR